

UDC 316.733.339.004

DOI: <https://doi.org/10.26661/hst-2019-2-79-05>

ФЕНОМЕН ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ В ДОСЛІДЖЕННІ СЕРЕДОВИЩА МІСТА (НА ПРИКЛАДІ ФЛОРЕНТІЙСЬКОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ, ВЕРЕСЕНЬ 2019 РОКУ)

© ЛЕПСЬКИЙ, М. А.

Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)

E-mail: waysensey@gmail.com, ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5604-641X>

Запорізький національний університет, Жуковського, 66, Запоріжжя 69600

Запорізький національний університет, 66, вул. Жуковського, 69600 Запоріжжя, Україна

© МАЛЬЦЕВ, О. В.

Науково-дослідний Інститут Пам'яті (Одеса, Україна)

E-mail: kbsp613@gmail.com, ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-8589-6541>

Науково-дослідний інститут пам'яті Г.Попова, проспект Теніста, 11/34, Одеса, Україна, 650620

Анотація. Актуальність теми дослідження зумовлена тенденціями сучасної динаміки глобалізації та соціокультурних змін умов навколишнього середовища, які призводять до зацікавленості в освоєнні культурної спадщини минулого. Транспарантність та відкритість кордонів для туристів і мандрівників, розвиток засобів зв'язку та комунікацій в XXI столітті створюють можливості і формують потоки осіб, які реалізують ці можливості з метою відвідування нових місць, занурення в іншу історико-культурну та соціально-культурне середовище. Відповідно, виникає питання щодо того, що саме отримує людина при такому зіткненні з середовищем і спробі занурення. На перший погляд це, звичайно, унікальні враження, що формують згодом спогади; спостереження і думки про культурні цінності минулого і взаємодія з сучасністю в міжкультурній комунікації. Разом з тим розвиток менеджменту та маркетингу туристичної діяльності, який на період 2015 - 2019 рр. досяг «пікового» значення в аспекті активності розвитку інформаційних технологій, ставить велике питання щодо об'єктивності «отриманого» туристами багажу спостережень, вражень і знань при зустрічі з різними предметами культурної спадщини. Питання також відноситься до такого явища, як омана сприйняття. **Метою нашої наукової розвідки** є дослідження феномену історичної пам'яті в середовищі міста, яке було проведено в ході науково-дослідної експедиції до Флоренції, що відбулась у вересні 2019 року. **Завдання дослідження:** 1) осмислити середовище історичної пам'яті за допомогою компаративного аналізу середовищ міст Тосканського краю за результатами Тосканської (Флорентійською) експедиції; 2) проаналізувати особливості цілеспрямованого формування середовища історичної пам'яті міст Тоскани за допомогою прямого впливу влади і органів самоорганізації, а саме за допомогою важеля сфери мистецтва, як реактора і центру атракції (залучення), який дозволяє представникам правлячої династії реалізовувати власну владу; 3) виявити відцентрові і доцентрові сили становлення міського середовища найбільших міст Тосканського краю (Флоренція, Сієна, Лука і ін.); 4) визначити історичну логіку і динаміку розвитку Флоренції в середовищі історичної пам'яті, а також комплексно описати функціональне призначення міста, його взаємозв'язки і динаміку взаємодії з іншими містами Тоскани. **Наукова новизна** – в аналізі формування особливостей середовища історичної пам'яті

Флоренції та виявлення механізмів прямого впливу влади династії Медічі і інших органів самоорганізації, а саме за допомогою важеля сфери мистецтва, як реактора і центру атракції (залучення), який дозволяв представникам влади як реалізовувати власну владу, так і разом з тим розвивати сферу мистецтв з економічної точки зору, в тому числі, формуючи систему обдуману і штучно створеної гібридної системи, яка насправді покликана приховувати джерела сили, тобто фактично діючі керуючі центри міст і держави.

Ключові слова: феноменологія пам'яті, історичне середовище, середовище міста, історична пам'ять.

Актуальність теми дослідження Аналіз останніх досліджень і попередніх досліджень

Наші дослідження засновані на методиці експедиційного корпусу НДІ Пам'яті, експерти якого також є науковими співробітниками Одеського регіонального відділення Української Академії наук і його партнерами; у фокусі даної методики - осмислення середовища міста, при обов'язковій умові безпосереднього перебування в просторі досліджуваного міста; за умови попередньої аналітичної роботи, в ключі якої - робота з першоджерелами і багатостороння перевірка історичних фактів щодо даного міста. Разом з тим перевірка інформаційного зведення даних і опосередкованого багажу сприйнятого здійснюється в середовищі міста в діалектичній єдності сприйняття пам'яті, в теорії і практиці емпіричного компаративного дослідження.

Основним методологічним інструментарієм є модель пам'яті радянського вченого, академіка Г. Попова [2]; досягнення і напрацювання в галузі вивчення пам'яті Карла Густава Юнга [3] і Моріса Хальбвакса, концепції місць пам'яті, які поклали початок такої

практики дослідження. [4] Зокрема, саме М. Хальбвакс заклав основи наукового напрямку з соціологічним дослідженням пам'яті; його праці, присвячені проблемі колективної пам'яті, виявилися надзвичайно затребуваними і плідними для гуманітарних наук кінця ХХ і початку ХХІ століття. Вчений прагнув вирішити проблеми співвідношення колективної та індивідуальної пам'яті, пам'яті та історії, пам'яті і традиції, соціально-культурних функцій пам'яті. Так, по відношенню до пам'яті він відштовхувався від міфологічних нашарувань, за допомогою осмислення спадщини колективного несвідомого [5].

Разом з тим методологія нашого дослідження має істотні відмінності. По-перше, в основі дослідження і компаративного аналізу знаходиться теоретична модель пам'яті Г. Попова, і дана прикладна модель виступає ефективною, оскільки була випробувана в різних наукових сферах, зокрема, і при дослідженні комплексних тенденцій державного утворення і бізнесу.

По-друге, поділ міфологізації і політизації рекламно-маркетингових нашарувань

безпосередньо відбувається в умовах перебування в культурно-історичному середовищі міста [3, 5], в конкретних історичних умовах дослідження, а не «уявного експерименту», опосередкованого засобами масової комунікації.

По-третє, в підході дослідження в основі лежить пошук і усвідомлення сутності генезису міста в його природним чином сформованому середовищі. Безпосередньо сутність при цьому визначається за допомогою діалектики сприйняття і пам'яті, мислення і буття жителів міста в історичній пам'яті міського середовища.

По-четверте, суть і прояви історичної пам'яті формуються в аналізі «живої» дії (згідно з концепцією розуміючої соціології М. Вебера і В. Дільтея). [6, 7] Так, дослідний фокус розуміючої соціології принципово стосується аналізу суб'єктів соціальної активності, причому акцентується «каркас особистості» в соціологічному і соціально-філософському знанні. Соціальна дія пояснюється усвідомленням сенсу, що не йде тільки ззовні, а переживається суб'єктом і вимагає співвіднесення можливого на його основі дії з потенційними діями інших. Переплетіння таких співвідносин утворює «смісловий зв'язок поведінки».

Основні результати дослідження

Дослідження середовища пам'яті міста Флоренції, серця італійського регіону Тоскана,

представлена підходами і принципами самоорганізації, які полягають в виявленні тотожних, схожих і ідентичних елементів культури, як заощаджених і збережених історичних об'єктів, так і відновлених в процесі вируючої політичного життя.

Результат попередніх досліджень інформаційних джерел визначив як такі найбільш значущі роботи: праця Нікола Макиавеллі «Государ» і його роботу «Історія Флоренції»; сама історія міста Флоренції також репрезентована в культурних роботах і біографіях А. Данте, Ч. Бенвенутто, С. Боттічеллі, Леонардо да Вінчі, представників роду Медічі і інших художників, скульпторів, майстрів образотворчих мистецтв і словесності, зусиллями яких у масовій культурі безпосередньо Флоренція стала сприйматися як культурна столиця Італії. [8]

Дана первинна вибірка джерел в класичному аналізі документів (кабінетному аналізі) визначила пошук домінації цих явищ в історичній пам'яті як середовищі міста.

Безпосередньо сприйняття історичної пам'яті здійснюється як дослідження навколишнього середовища, слідів світових подій, що відбивають як його суть, так і структуру змісту. Експедиційний корпус розробив маршрут по «основним» історичним об'єктам місць пам'яті у Флоренції, використовуючи при цьому методику фотографування, фіксації об'єкта 6 × 7 фотоаппаратами, експертами різного рівня

підготовки на різноформатні фотокамери (як цифрові, так і аналогові, в кількості 12 одиниць).

Домінуючими функціями в середовищі міста, як було виявлено експедицією, є «виживання міста», особливо з урахуванням великої кількості війн, міжусобиць, переворотів і так далі за свідченням, наприклад, авторитетних робіт Нікколо Макіавеллі [8].

А тому питання внутрішнього і зовнішнього балансу сил, взаємозв'язку з такими місцями визначили основну домінуючу систему середньовічної організації місту. Життєзабезпечення міста стає базовою, але не цільовою функцією. Це положення подібно до того як існування автомобіля виступає базовим, але не цільовим. Цільовим є функціонал забезпечення переміщення людини (що дійсно важливо - це наявність справного автомобіля, але для цільового функціоналу важливим є наявність водія, здатного керувати ним і застосовувати правила дорожнього руху).

Домінація культурного, освітнього і наукового відбувається, наприклад, за допомогою фіксації «слідів слави» в церкві Санта-Кроче, в якій, як заявлено, знаходяться поховання або надгробки видатних особистостей: Леонардо да Вінчі, Галілео Галілея, Данте Аліг'єрі, Нікколо Макіавеллі і інших. Однак подібна практика культурної образотворчості здійснюється як спосіб прокламації і звеличення

«роду панів», еліти, правлячого класу, і, перш за все, представників роду Медічі.

Гуманістичний контекст Відродження, як процес затвердження значущості міста суперечив динамічним вируючим переворотам і частим змінам влади і виступав певного роду компенсатором жахливих подій та пригод.

По-перше, розгляд цих закономірностей (єдності базового, забезпечення життєдіяльності та цільового, посилення міста в балансі сил) у Флоренції спонукали дослідників розглянути особливості формування культури міст Тоскани. І почати з ландшафтних особливостей.

Середа Флоренції і регіону Тоскани в цілому володіє ландшафтними особливостями, в яких поєднуються рівнинні і гірські простори, причому останні успішно використовувалися для зведення оборонних споруд і фортець. Більш ретельне дослідження специфіки міст Тоскани призвело до висновку про те, що міста Тосканського краю підлягають наступній класифікації: міста-рівнини (на які особливо часто обрушувалися удари міжусобиць і війн), але разом з тим ці міста були відкриті для торгової взаємодії, що сприяло швидкому накопиченню капіталів; міста-фортеці, найчастіше розташовані в горах, які володіли «продуманим змістом», оскільки їхня цільова функція була спрямована на забезпечення тренування лицарів і зведення систем оборони

(наприклад, Сієна, Пітільянота інші).

По-друге, дослідження взаємозв'язку міст дозволило виявити так звані «дзеркальні міста», які володіли міцними зв'язками і уклали союзи, і привели О.В. Мальцева до глибинного висновку про те, що сила двох міст (наприклад, міст союзних) перевищує окремо взяті, і з тактичної точки зору цей підхід є дуже ефективним. Висновок відповідає геополітичним аспектам економічного розвитку міст Тоскани, так званого економічного потенціалу регіону (що, зокрема, також відбувалося в десятих роках ХХІ ст., Наприклад, в Прибалтиці в сфері розвитку органів місцевого самоврядування, де створювалися економічні союзи двох міст, для створення більшого економічного потенціалу розвитку з великим територіальним охопленням простору економіки, це так звана модель «стратегічної гантелі»).

Прикладом такого взаємозв'язку комплексу союзних міст служить пам'ятник Дуомо ді Сієна, в соборі міста Сієна. У ньому представлено «колесо міської долі», як комплекс

союзних міст. Зображення зроблено у вигляді символічного «колеса долі» (нарівні з іншими «колесами долі»), де в центрі обертання зображена Сієна, а по колу - інші міста. [9]

Так, внутрішній інтер'єр Сієнського собору з чорно-білими колонами в смугу, унікальною мозаїчною підлогою і декоративними прикрасами на всіх стінах, містить безліч історичних свідчень, проте найдавнішими творами вважаються мармурові панно на підлозі біля входу. Серед них - Сієнська вовчиця в оточенні символів дванадцяти міст-союзників: Рим (його знаком є слон), далі від слона за годинниковою стрілкою - чапля (Перуджі), єдиноріг (Вітербо), заєць (Піза), леопард (Лукка), лев (Флоренція), кінь (Ареццо), гусак (Орвієто). У правому верхньому куті - грифон (Гроссето), в правому нижньому - дракон (Пістоя), в лівому нижньому - орел (Вольтерра), в лівому верхньому - ще один лев (Маса Маріттіма). Мозаїка створена в 1373 році, реконструйовано

ЛеопольдоМаккарі в ХІХ столітті.

Фотографія 1. Храм Долі - Сієнський собор. *Duomo di Siena* [9]

По-третє, міста підпорядковувалися специфіці лицарських орденів, формування яких і визначало спрямованість організації міста, його функціональну особливість і положення як щодо інших міст, так і загальну універсалізацію в організації побуту міста на цій території. Зокрема, цей висновок вимагає додаткового опису та обґрунтування в ході експедиційного дослідження, що не є предметом розгляду даної статті. Також згідно технологіям дослідження Одеського регіонального відділення УАН реконструйована і відновлена спеціальна технологічна система «52», сліди застосування якої і спостерігаються в середовищі регіону Тоскани; особливості та тактико-технічні характеристики даної технології «52» викладені в книзі «Оманлива тиша». [10]

По-четверте, експедиційним корпусом за період дослідження був проведений аналіз загального урбаністичного простору з метою визначення як його центру, так і особливого, додаткового аспекту для встановлення центра або поліцентризмом організації мережі міст на досліджуваній території. Дослідження попередніх експедицій півдня Італії, півночі Італії і сусідніх регіонів дозволяють в якості висновку визначити єдину тенденцію «венеціанського центрризму».

При дослідженні експедиційного корпусу ряду міст Тоскани було виявлено, що

центризм був притаманний саме Венеції. Такі столиці як Рим, Равенна були багаторазово зруйновані, потім відновлені, і це, в якості причини, штовхало і змушувало формувати столиці-ширми «офіційного управління» при існуванні чинного центру управління зовні. Саме Венеція при уважному дослідженні «ешелонованої оборони» виступає тим центром організації даної території, що дозволило зберегти функції самовідновлення і самозбереження. Цей факт підтверджується пам'ятками культури та слідами у вигляді архітектурних споруд, внутрішнього оздоблення історичних споруд, які перебували в центрі презентації історичних і туристичних центрів міст.

Висновки

У даній статті представлені лише базові висновки, які автор вирішив надати за результатами Тосканській (Флорентійської) експедиції.

Щодо Флоренції резонансним і значним є висновок про формування особливостей середовища за допомогою прямого впливу влади і органів самоорганізації, а саме за допомогою важеля сфери мистецтва, як реактора і центру атракції (залучення), який дозволяв представникам династії Медічі як реалізовувати власну владу, так і разом з тим розвивати сферу мистецтв з економічної точки зору, в тому числі, формуючи систему обдуману і штучно створеної

гібридної системи, яка насправді покликана приховувати джерела сили, тобто фактично діючі керуючі центри міст і держави. Основні висновки про механізми реалізації історичної пам'яті в дослідженні середовища міста дозволили сформулювати такі евристичні положення:

По-перше, середа міста і міська культура Тоскани формувалася в закономірностях єдності базового як забезпечення життєдіяльності та цільового як напрям посилення і розвитку міста в балансі сил. Це середовище ґрунтувалося на специфіці клімату, екології і ландшафту Флоренції в єдиному процесі розвитку культури міст Тоскани. Особливості середовища Флоренції і регіону Тоскани складаються в єдності рівнинних і гірських просторів, останні успішно використовувалися для зведення оборонних споруд і фортець. Ландшафт визначив особливості положення і формування міст як класифікаційна ознака. Тому ми виділяємо: міста-рівнини з центрризмом міжусобиць і війн, відкритості для торгового взаємодії, що сприяло швидкому накопиченню капіталів; і міста-фортеці, найчастіше розташовані в горах.

По-друге, дослідження взаємозв'язку міст дозволило виявити так звані «дзеркальні міста», які володіли міцними зв'язками і укладали союзи, та комплекси міст, що дозволяло створювати геополітичну конфігурацію посилення військового та економічного

потенціалу, більшого територіального потенціалу розвитку; і в подальшому визначило функції тиражування та масштабування, аж до появи «сили експансії».

По-третє, розвиток міст з домінацією принципу розвитку і посилення міста в балансі сил визначило інституційну специфіку розвитку в захисній і військової організації життєзабезпечення міста і його економіки, тобто в специфіці лицарських орденів.

По-четверте, найважливішою закономірністю історичної пам'яті формування міського середовища є його центрризм, з його відцентровими та доцентровими силами визначення міського середовища. Цей висновок дозволив дослідити центрризм і поліцентрризм в організації мережі міст на території, що вивчається. Обґрунтовані положення визначили гіпотезу єдиної тенденції «венеціанського центрризму», в єдності формування столиці-ширми «офіційного управління» при існуванні чинного центру управління зовні, при створенні загальної системи «ешелонованої оборони» і організації даної території, в здійсненні функцій самовідновлення і самозбереження.

Розроблено методологію та методіку дослідження, що спрямовані на подальшу перспективу дослідження, що дозволяє визначати технології, логіку і динаміку міст в середовищі історичної пам'яті, що в подальшому, дозволить дослідити і інші культурно-історичні регіони, а

також описати їх функціональне числі, за допомогою прямого призначення, вивчаючи історичну занурення в експедиційну пам'ять середовища міст, в тому діяльність.

Список использованных источников

1. Гигеренцер, Герд, 2002. Адаптивное мышление. Рациональность в реальном мире (Эволюция и когнитивизм). *Oxford University Press*; March 7. 360.
2. Архив НИИП (НИИ Памяти) Ф. 3 (Фонд "Наследие академика Г. Попова" г. Вена 1940), 1951. Оп. 2, Д. 1. Фк.1-6. С. 14 – 16. [Феноменология памяти: основные методологические подходы к исследованию памяти человека. *Рукопись*]
3. Немов, Р. С., 2008. Общая психология. Краткий курс. СПб: *Издательский дом «Питер»*, 2008. 458 с.; Гофман А., Хальбвакс, Морис, 1990. Современная западная социология: Словарь. М.: *Политиздат*. 386.
4. Хальбвакс, Морис, 2017. Гофман А. Б., Уланд- Хватцев. М. : *Большая российская энциклопедия*, 2017. С. 734. (Большая российская энциклопедия : [в 35 т.] / гл. ред. Ю. С. Осипов ; 2004-2017, т. 33).
5. Понимающая социология / Д. Г. Подвойский. Большая российская энциклопедия: [в 35 т.] / гл. ред. Ю. С. Осипов. М. : *Большая российская энциклопедия*, 2004-2017.
6. Ящук, А. Н., 1998. Методологические принципы критики исторического разума В. Дильтея // *Методология науки*. Томск. Вып. 3. 222-229.
7. Макс, Вебер, 1990. Основные социологические понятия. Избранные произведения. Перевод с немецкого и общая редакция: Ю. Н. Давыдов. М.: *Прогресс*. С. 602–633.
8. Макиавелли, 2010. Государь. История Флоренции // Сер. «Библиотека мировой истории» / пер. Рыкова Н. М.: *Вече*. 432.
9. Фото: источник – журнал «Экспедиция» <https://expedition-journal.de/hram-sudiby-v-g-siena/>
10. Мальцев, О. В. , 2018. «Обманчивая тишина». Днепр: *Середняк Т.К.* 154.

References

1. Gigerenzer, Gerd, 2002. Adaptive Thinking. Rationality in the Real World (Evolution and Cognition). *Oxford University Press*; March 7. 360.
2. SRIM Archive (Memory SRI, by Popov) F. 3 ("Heritage of G. Popov" fund, Vienna 1940). Inv. 2, 1951 1. FC.1-6. P. 14 - 16. [Memory phenomenology: basic methodological approaches to human memory research. *Manuscript*]
3. Nemo, R. S., 2008. General Psychology, Short Course. SPb: Publishing House Peter. 458 p.; Gofman A. Halbwx, Maurice, 1990..Modern Western Sociology: Dictionary. M.: *Politizdat*. 386.
4. Halbwx, Maurice / Gofman A. B. // Uland - Kuptsev. M.: *Big Russian Encyclopedia*, 2017. P. 734. (Big Russian Encyclopedia: [in 35 tons] / Ed. Yu S. Iripov; 2004-2017, t. 33).
5. Understanding Sociology / D. G. Podvoysky // Big Russian Encyclopedia: [in 35 vol.] / ed. Yu. S. Osipov. M.: *Big Russian Encyclopedia*, 2004- 2017.
6. Lyzuk, A. N., 1998. Methodological Principles of Criticism of the Historical Mind of V. Dilthey. *Methodology of Science*. Tomsk. 3. 226-229.
7. Max, Weber, 1990 Basic sociological concepts. Selected works. Translation from German and general edition: Yu. N. Davydov. M., *Progress*. 602-633.
8. Machiavelli, Sovereign, 2010. History of Florence // Ser. "Library of World History"/ Rikov N. M.: *Veche*. 432.
9. Photo: source - the "Expedition" journal. <https://expedition-journal.de/hram-sudiby-v-g-siena/>

Феномен історичної пам'яті в дослідженні середовища міста (на прикладі Флорентійської експедиції, вересень 2019 року)

10. Maltsev, O. V., 2018. «Deceptive Silence». Dnieper: *Seredniak T.K.* 154.

Lepskiy, Maxim – Doctor of Philosophy, Professor, Academician of the Ukrainian Academy of Sciences, Professor of Sociology Department Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)

E-mail: waysensey@gmail.com, ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5604-641X>

Maltsev, Oleg – multiple Ph.D (psychology, philosophy), Academician of the Ukrainian Academy of Sciences, Head of the Memory Scientific-Research Institut eby G.Popov(Odessa, Ukraine)

E-mail: kbsp613@gmail.com, ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-8589-6541>

THE PHENOMENON OF HISTORICAL MEMORY IN THE SYUDY OF THE CITY ENVIRONMENT (ON THE EXAMPLE OF THE FLORENCE EXPEDITION, SEPTEMBER 2019)

Abstract: the article presents the primary results of of historical memory environment understanding through comparative analysis of the environments of the Tuscany region cities based on the results of the Tuscany (Florence) expedition. The purpose of our scientific exploration is to study the phenomenon of historical memory in the city environment, which was carried out during a research expedition to Florence in September 2019. In the presented work some major features of purposeful formation of the environment of historical memory of the cities of Tuscany by means of direct impact of the power and bodies of self-organization, namely by means of the lever of the sphere of art as reactor and the center of attraction (attraction) which allowed representatives of a ruling dynasty to realize own power are analyzed. Due to the fact the most important pattern of historical memory of the formation of the urban environment is its centrism, the study revealed centrifugal and centripetal forces of the formation of the urban environment of the largest cities of the Tuscan region (Florence, Siena, Lucca, etc.), is also highlighted in the article. The developed methodology and methodology of the study allowed to determine the historical logic and dynamics of the development of Florence in the environment of historical memory, which also allowed to describe in a comprehensive way the functional purpose of the city, its relations and dynamics of interaction with other cities of Tuscany. The study of the historical memory of Florence environment, within some other key aspects, was carried out through direct immersion in expeditionary activities, as well.

Keywords: memory phenomenology, historical environment, city environment, historical memory.

ЛЕПСКИЙ, М. А. - доктор философских наук, профессор, академик Украинской академии наук, професор кафедры социологии Запорожского національного университета (Запорожье, Украина)

E-mail: waysensey@gmail.com, ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5604-641X>

МАЛЬЦЕВ, О. В. - кандидат философских наук, кандидат психологических наук, академик Украинской академии наук, руководитель научно-исследовательского института памяти (Одесса, Украина)

E-mail: kbsp613@gmail.com, ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-8589-6541>

ФЕНОМЕН ИСТОРИЧЕСКОЙ ПАМЯТИ В ИССЛЕДОВАНИИ СРЕДЫ ГОРОДА (НА ПРИМЕРЕ ФЛОРЕНТИЙСКОЙ ЭКСПЕДИЦИИ, СЕНТЯБРЬ 2019 ГОДА)

Аннотация. Актуальность темы исследования обусловлена тенденциями современной динамики глобализации и социокультурных изменений условий окружающей среды, которые приводят к заинтересованности в освоении культурного наследия прошлого. Транспарантность и открытость границ для туристов и путешественников, развитие средств связи и коммуникаций в XXI веке создают возможности и формируют потоки лиц, реализующих эти возможности с целью посещения новых мест, погружение в другую историко-культурную и социально-культурную среду. Соответственно, возникает вопрос относительно того, что именно получает человек при таком столкновении со средой и попытке погружения. На первый взгляд это, конечно, уникальные впечатление, что формируют впоследствии воспоминания, наблюдения и мысли о культурные ценности прошлого и взаимодействие с современностью в межкультурной коммуникации. Вместе с тем развитие менеджмента и маркетинга туристической деятельности, который на период 2015 - 2019 г.г. достиг "пикового" значения, в аспекте активности развития информационных технологий, что ставит большой вопрос относительно объективности "полученного" туристами багажа наблюдений, впечатлений и знаний при встрече с различными предметами культурного наследия. Вопрос также относится к такому явлению, как обман восприятия. **Целью нашей научной разведки** является исследование феномена исторической памяти в среде города, которое было проведено в ходе научно-исследовательской экспедиции во Флоренцию, в сентябре 2019 года. Задача исследования: 1) осмыслить среду исторической памяти с помощью компаративного анализа сред городов тосканского края по результатам тосканской (флорентийской) экспедиции; 2) проанализировать особенности целенаправленного формирования среды исторической памяти городов Тосканы с помощью прямого влияния власти и органов самоорганизации, а именно с помощью рычага сферы искусства, как реактора и центра аттракции (привлечения), который позволял представителям правящей династии реализовывать собственную власть; 3) выявить центробежные и центростремительные силы становления городской среды крупнейших городов тосканского края (Флоренция, Сиена, Лукка и др.); 4) определить историческую логику и динамику развития Флоренции в среде исторической памяти, а также комплексно описать функциональное назначение города, его взаимосвязи и динамику взаимодействия с другими городами Тосканы. **Научная новизна** - в анализе формирования особенностей среды исторической памяти Флоренции и выявления механизмов прямого влияния власти династии Медичи и других органов самоорганизации, а именно с помощью рычага сферы искусства, как реактора и центра аттракции (привлечения), который позволял представителям власти как реализовывать собственную власть, так и вместе с тем развивать сферу искусств с экономической точки зрения, в том числе, формируя систему обдуманно и искусственно созданной гибридной системы, которая на самом деле призвана скрывать источники силы, то есть фактически действующие управляющие центры городов и государства.

Ключевые слова: феноменология памяти, историческая среда, среда города, историческая память.

Received date 05.01.2020

Accepted date 15.01.2020

Published date 20.01.2020